

2009. február 19., csütörtök

Az Európai Unió és a földközi-tengeri térség országai közötti kapcsolatok

P6_TA(2009)0077

Az Európai Parlament 2009. február 19-i állásfoglalása az Európai Unió és a földközi-tengeri térség országai közötti kapcsolatokról (2008/2231(INI))

(2010/C 76 E/15)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az 1995. november 27–28-i euro–mediterrán külügyminiszteri konferencián elfogadott Barcelonai Nyilatkozatra, amely létrehozta az euro–mediterrán partnerséget,
- tekintettel a 2008. május 20-i, „A barcelonai folyamat: unió a mediterrán térségért” (COM(2008)0319) című bizottsági közleményre,
- tekintettel arra, hogy a brüsszeli Európai Tanács 2008. március 13–14-én jóváhagyta a Barcelonai folyamat: unió a földközi-tengeri térségért kezdeményezést,
- tekintettel a 2008. július 13-i párizsi csúcstalálkozó a földközi-tengeri térségért tett közös nyilatkozatára,
- tekintettel az Unió a földközi-tengeri térségért külügyminiszterei 2008. november 3–4-i marseille-i ülésének zárónyilatkozatára,
- tekintettel az euro–mediterrán külügyminiszterek 2007. november 5–6-án Lisszabonban tartott értekezletének következtetéseire,
- tekintettel az euro–mediterrán partnerség tizedik évfordulója megünneplése céljából összehívott, 2005. november 27–28-i barcelonai euro–mediterrán csúcstalálkozó következtetéseire,
- tekintettel az euro–mediterrán parlamenti közgyűlés (APEM) elnökségének 2008. július 12-i nyilatkozatára, az APEM közel-keleti békefolyamatról szóló 2008. október 13-i nyilatkozatára, továbbá az APEM 2008. október 13-i a „Barcelonai folyamat – unió a földközi-tengeri térségért” kezdeményezésben részt vevő országok külügyminisztereinek első üléséhez intézett ajánlására,
- tekintettel a Régiók Bizottságának 2008. október 9-i véleményére,
- tekintettel a 2008. október 16-án Rabatban zajló gazdasági és szociális tanácsok euro–mediterrán csúcstalálkozásának nyilatkozatára,
- tekintettel az APEM elnökségének végleges nyilatkozatára és az APEM negyedik plenáris ülészakán, 2008. március 27–28-án, Athénban elfogadott ajánlásaira,
- tekintettel az EuroMedScola első ülésére, amelyet 2008. november 16–17-én Strasbourgban tartottak a partnerállamok és az Európai Unió tagállamainak fiatal polgárai részvételével,
- tekintettel az Európai Unió mediterrán politikájáról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a 2008. június 5-i állásfoglalásra: Barcelonai folyamat: Unió a mediterrán térségért ⁽¹⁾,

(1) Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0257.

2009. február 19., csütörtök

- tekintettel a 2003. május 21-i, „Az EU emberi jogokkal és a demokratizálódással kapcsolatos, a mediterrán partnerekkel együttes fellépésének megerősítése – stratégiai orientációk” című bizottsági közleményre (COM(2003)0294),
 - tekintettel a 2006. december 4-i, „Az európai szomszédságpolitika megerősítéséről” című bizottsági közleményre (COM(2006)0726),
 - tekintettel az európai szomszédságpolitika megerősítéséről szóló, 2007. november 15-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel az APEM elnökségi feladatai ellátásának idejére (2008. március–2009. március) szóló prioritásaira,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 45. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére, valamint a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság, az Alkotmányügyi Bizottság és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére (A6-0502/2008),
- A. tekintettel a Földközi-tenger medencéjének központi szerepére, továbbá arra, hogy az Európai Uniónak és a partnerországoknak egyre több közös érdeke van a globalizáció, a békés egymás mellett élés és következésképp a nagyobb regionális kohézió biztosításának szükségessége, továbbá egy, a térséggel kapcsolatos közös politikai stratégia kialakítása jelentette kihívások terén,
- B. mivel az Unió elkötelezett amellyel – és a jövőben is elkötelezett marad –, hogy megvalósítsa az ENSZ millenniumi fejlesztési céljait,
- C. mivel a Földközi-tenger északi és a déli partja között egyre nagyobb a távolság gazdasági, politikai és kulturális téren, és mivel ezt az egyenlőtlenséget orvosolni kell, hogy tartósan létre lehessen hozni a béke, a biztonság és a jólét közös térségét,
- D. tekintettel az Európai Unió és a mediterrán partnerországok közötti kapcsolatok megújításának és jelentős elmélyítésének, valamint az eredmények figyelembe vételének szükségességére, a partnerek közötti egyenlőség elvéből és az elért eredmények értékeléséből kiindulva, de az eddig megvalósított politikák korlátait és hiányosságait is figyelembe véve, különös tekintettel a barcelonai folyamat kiábrándító mérlegére,
- E. tekintettel a mediterrán országokkal kapcsolatos európai szomszédsági politika korlátaira, amelyek – a kétoldalú kapcsolatokat előnyben részesítve – kiegyensúlyozatlannak és alkalmatlannak bizonyulnak a régióban végrehajtandó közös reformfolyamathoz való hozzájárulásra,
- F. mivel szoros partnerségen, valamint az emberi jogok és a jogállamiság tiszteletben tartásán alapuló kapcsolatokat kell kialakítani az Európai Unió és a mediterrán országok között a Földközi-tenger egész medencéjében,
- G. mivel a barcelonai folyamat elindítása óta egyes partnerországok semmilyen kézzelfogható fejlődést nem mutattak bizonyos közös értékek elfogadása és betartása, sem az általuk aláírt 1995-ös barcelonai nyilatkozatban megfogalmazott közös elvek – különösen a demokrácia, az emberi jogok és a jogállamiság – betartása kapcsán,
- H. tekintettel arra, hogy elő kell mozdítani a Földközi-tenger medencéjének országai közötti területi és gazdasági integrációt; tekintettel arra, hogy tényleges területi és gazdasági integráció csak akkor lehetséges, ha konkrét előrelépésre kerül sor a folyamatban lévő konfliktusok megoldása, valamint a demokrácia és az emberi jogok kapcsán,

⁽¹⁾ HL C 282. E, 2008.11.6., 443. o.

2009. február 19., csütörtök

- I. mivel az Európai Unió és a Földközi-tenger medencéjének országai közötti szorosabb kapcsolatok jelentősen növelték az ezen országok közötti forgalmat anélkül, hogy ezt a megfelelő infrastruktúra szükséges javulása és korszerűsítése kísérte volna,
- J. mivel az állam- és kormányfők a földközi-tengeri térséggel foglalkozó 2008. július 13-i párizsi csúcstalálkozójukat követő nyilatkozatukban elismerték, hogy az APEM lesz a „Barcelonai folyamat: unió a mediterrán térségért” folyamat legitim parlamentáris kifejezőeszköze, ugyanakkor nyilatkoztak arról, hogy a mediterrán partnerekkel való kapcsolatokban meg kívánják erősíteni az APEM szerepét,
- K. hangsúlyozva, hogy az euro–mediterrán régió országai közötti komplex politikai kapcsolatok nem korlátozódhatnak kormányközi kapcsolatokra,
- L. hangsúlyozva az APEM szerepének jelentőségét, amely az egyetlen olyan parlamenti közgyűlés, amely lehetővé teszi az euro–mediterrán térségben a párbeszédet és az együttműködést, egyesíti az Unió 27 tagállamát és a közel-keleti békefolyamat összes résztvevőjét,
- M. mivel fontos, hogy biztosítsuk a helyi és regionális közösségek részvételét a Barcelonai folyamat: unió a mediterrán térségért folyamat keretében kidolgozott projekteken és kezdeményezésekben és fontos, hogy figyelembe vegyük a tőlük érkező közelmúltbeli javaslatokat,
- N. tekintettel arra, hogy biztosítani kell a szociális partnerek és a civil társadalom részvételét az euro–mediterrán kapcsolatok újrafelvételében,
- O. emlékeztetvén arra, hogy nem szabad megkettőzni vagy egymásra halmozni az eszközöket, politikákat és a már meglévő intézményi szinteket, és garantálni kell az euro–mediterrán kapcsolatok teljes rendszerének koherenciáját,
- P. mivel gyorsan és békés úton meg kell oldani a mediterrán országokat érintő valamennyi konfliktust, és mivel ezzel kapcsolatban igen fontos a kultúrák közötti párbeszéd fenntartása,
- Q. mivel az izraeli–palesztin konfliktus újbóli fellángolása kihat az euro–mediterrán partnerség keretében folytatott politikai párbeszédre és veszélyeztetheti az új intézmény több céljának megvalósítását,
- R. mivel a nyugat-szaharai térségben fennálló súlyos politikai feszültségek tartós megoldatlansága nem mozdítja elő az euro–mediterrán partnerség újraindítását,
1. úgy véli, hogy az állam- és kormányfők által a 2008. július 13-i párizsi, a földközi-tengeri térségért rendezett csúcstalálkozón elfogadott Barcelonai folyamat - Unió a földközi-tengeri térségért hozzájárul a békéhez és a jóléthez, illetve előrelépést jelent a Földközi-tenger térsége országainak gazdasági és területi integrációja, valamint az ökológiai és éghajlattal kapcsolatos kérdések terén való együttműködés irányában, ha képes betartani saját ígéreteit, valamint konkrét és látható eredményeket produkálni; kiemeli, hogy a partnerségben részt nem vevő országok felé való nyitás megerősíti annak valószínűségét, hogy sikerül egyenrangú kapcsolatokat kialakítani az Európai Unió és a mediterrán partnerek között, illetve sikerül globálisan megoldani a régió problémáit;
2. megismétli a gázai helyzettel kapcsolatos 2009. január 15-i álláspontját⁽¹⁾, és aggodalmának ad hangot az izraeli–palesztin konfliktus újabb fellángolása miatt, amely máris éreztette hatását az euromediterrán partnerség résztvevői közötti politikai párbeszédben; fontosnak tartja, hogy minden további késedelem nélkül folytatódjon a mediterrán térség érdekeit szolgáló unió létrehozásának ezen első szakasza, és reméli, hogy az együttműködés üteme hamarosan újra felgyorsul, és előmozdítja a partnerek közös célját képező közel-keleti békét; hangsúlyozza, hogy az említett 2008. július 13-i párizsi és a 2008. november 3–4-i marseille-i ülésen elfogadott elvekre tekintettel a Mediterrán Unió új intézményeinek egy világos, projektorientált dimenzióra kell összpontosítania, amely elsődleges hozzáadott értékét képezi;

(1) Elfogadott szövegek, P6_TA(2009)0025.

2009. február 19., csütörtök

3. megjegyzi, hogy a külügyminiszterek 2008. november 3–4-i marseille-i ülése javasolta, hogy a „Barcelonai folyamat: unió a mediterrán térségért” folyamat kapja az „Unió a mediterrán térségért” elnevezést; úgy véli, hogy ez az elnevezés lehetővé teszi az egyenrangú partnerség kiemelését a gazdasági és területi integrációt célzó projektek megvalósítása érdekében; ugyanakkor szükségesnek véli, hogy az euro–mediterrán kapcsolatok stratégiai értéke és a barcelonai folyamat vívmányai, és különösen a civil társadalom bevonása megerősítést nyerjen azokban a politikákban, melyeket az Európai Unió immár mediterrán partnereivel együtt dolgoz ki a kétoldalú együttműködést inspiráló regionális és szubregionális programok és közös orientációk révén;
4. e tekintetben kéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy biztosítsák az uniós fellépés koherenciáját, különösen a lehetséges intézményi fejleményekre (különösen az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének mint a Bizottság alelnökének szerepére) és a közösségi költségvetés felhasználására vonatkozóan;
5. elismerését fejezi ki azért, hogy az Unió a mediterrán térségért kezdeményezést támogatták az Európai Unió intézményeinek keretében;
6. egyetért azzal, hogy a multilaterális keretet részesítik előnyben a „Barcelonai folyamat: unió a földközi-tengeri térségért” új eszközei által megvalósítandó nagy projektek meghatározásán keresztül; hangsúlyozza azonban, hogy a Földközi-tenger medencéjében hiányzik a gazdasági és területi integrációra vonatkozó, magukat a projekteket támogató stratégia;
7. úgy ítéli meg, hogy a projektek megvalósításához el kell fogadni a „programmegállapodások” formáját, amely a szubszidiaritás elvéből táplálkozva egyértelműen meghatározza a pénzügyi, vezetői és ellenőrzési felelősséget különböző intézményi szinteken: Európai Unió, tagállamok, régiók, vállalkozások, szociális partnerek;
8. kiemeli, hogy az Unió a földközi-tengeri térségért keretében finanszírozott projekteket pénzügyileg támogatnia kellene a Közösségnek, a partnerországoknak és a magánszektoraknak is; e célból felkéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy pontosítsák és erősítsék meg az euro–mediterrán beruházási és partnerségi pénzügyi eszköz (FEMIP) szerepét és kezdeményezéseit, amely beruházási programja révén megkönnyíti a földközi-tengeri országok gazdasági nyitását és modernizálását; megismétli egy euro–mediterrán befektetési bank létrehozásával és a nemzetközi befektetők összehangolásával kapcsolatos támogatását; hangsúlyozza a Földközi-tengertől délre található országokból kivándorlók megtakarításai származási országukba való hazatalalásának jelentőségét, és úgy véli, hogy ez a fejlődés mostanáig nem kellően kihasznált motorja;
9. úgy véli, hogy az Európai Unió mediterrán projektekre fordított finanszírozási kvótáját a pénzügyi terv felülvizsgálatára várva a folyamatban vagy tervben lévő euro–mediterrán regionális programok sérelme nélkül kell biztosítani, megerősítését pedig az Európai Parlament már több ízben kérte; hangsúlyozza ebben az összefüggésben az Európai Parlament illetékességét az Európai Unió költségvetési eljárásában; szeretné, ha a Parlamentet rendszeresen tájékoztatnák a projektek előrehaladásáról;
10. úgy véli, hogy a titkárság működési kapacitásának és összetétele politikai értékének köszönhetően jelentős szerepet játszhat az euro–mediterrán kapcsolatok újjáélesztésében; kéri, hogy a titkárság sürgősen kezdje meg működését, bizonyítva azt, hogy a kölcsönös együttműködésre irányuló valódi és konkrét projektek előmozdítása révén fel lehet oldani a jelenlegi feszültségeket; örömeinek ad hangot amiatt, hogy egyhangú megállapodással sikerült székhelyet találni a titkárságnak; emlékeztet arra, hogy Barcelona városa az euro–mediterrán partnerség bölcsője;
11. egyetért abban, hogy az EU szempontjából a társelnökségnek a Szerződés hatályos rendelkezéseinek megfelelően összhangban kell állnia az Európai Unió külső képviselével; e tekintetben, és feltételezve, hogy a Lisszaboni Szerződés hatályba fog lépni, reméli, hogy az Európai Unió következetességet és folytonosságot biztosít az Unió a földközi-tengeri térségért új intézményeiben történő képviselése vonatkozásában;

2009. február 19., csütörtök

12. elégedettségének ad hangot a 2008. november 3-i miniszteri konferencia határozata miatt, amely megfelelően figyelembe vette az APEM által Jordániában, 2008. október 13-án elfogadott ajánlást; támogatja azt a határozatot, hogy az „Unió a földközi-tengeri térségért” intézményét határozott parlamenti dimenzióval ruházzák fel, ezzel is megerősítve demokratikus legitimitását, az APEM-re támaszkodva, amelyet tovább kell erősíteni, és amelynek munkáját még inkább össze kellene hangolni a partnerség egyéb intézményei által végzetekkel, továbbá fontolóra kellene venni az alábbi lehetőségeket: jogi személyiség biztosítása, a gazdasági és területi integrációra és a projektekre vonatkozó stratégia javaslatára és értékelésére vonatkozó jogkör, valamint azon jogkör biztosítása, hogy ajánlásokat fogalmazhat meg a külügyminiszterek ülésén; elvárja, hogy az APEM ezen intézményi elismerése a vezetőik, az állam- és kormányfők, a miniszterek és a magas szintű tisztviselők valamennyi ülésén megfigyelőként való részvétel formájában is megnyilvánuljon;

13. üdvözlí az Unió a földközi-tengeri térségért külügyminisztereinek azon határozatát, hogy minden szinten bevonják résztvevőként az Arab Liga államait is az ülésekbe, tekintettel az Arab Liga pozitív hozzájárulására a mediterrán régió békéjének, jólétének és stabilitásának céljához;

14. hangsúlyozza, hogy a regionális és helyi hatóságokat is be kell vonni az új intézményi keretbe; üdvözlí a Régiók Bizottságának az euro–mediterrán regionális és helyi közgyűlés létrehozására vonatkozó javaslattal kapcsolatos véleményét;

15. úgy véli, hogy a parlamenti dimenzió fokozása mellett párhuzamosan hasonló fejlesztés szükséges a civil társadalom bevonása érdekében az Unió a földközi-tengeri térségért megfelelő intézményi struktúráján belül, egészen pontosan olyan mechanizmusok révén, amelyek szükség esetén biztosítják a civil társadalommal folytatott konzultációt a projektek kiválasztása, végrehajtása és nyomon követése kapcsán; ebben az összefüggésben felkéri az APEM-t, hogy még jobban vonja be a Földközi-tenger északi és déli partjának civil társadalmát a munkálatokba; kéri, hogy egy Euro–mediterrán gazdasági és szociális bizottság létrehozásának reményében értékelje fel a szociális partnerek szerepét;

16. megállapítja, hogy a „Barcelonai folyamat: unió a földközi-tengeri térségért” kezdeményezés részt vevő országai nem mind vettek részt az euro–mediterrán partnerségben; ennek kapcsán felkéri a Tanácsot, a Bizottságot és az Unió a földközi-tengeri térségért részes államait, hogy hozzák létre a kapcsolatok koherens keretét, melynek alapja a gazdasági és területi integráció az Európai Unió és a Földközi-tenger medencéjének valamennyi országa között; kéri a Tanácstól és a Bizottságtól annak biztosítását, hogy az Unió a földközi-tengeri térségért összes tagországa hozzáférhessen az euro–mediterrán partnerség által tervezett regionális programokhoz;

17. rámutat, hogy az Unió a földközi-tengeri térségért nem lép az Európai Unió bővítésének helyébe, és nem hat károsan egyetlen jelenlegi vagy jövőbeni tagjelölt ország csatlakozási kilátásaira sem; úgy véli, hogy az Unió a földközi-tengeri térségért nem akadályozza a többi regionális együttműködési kezdeményezést;

18. ragaszkodik az euro–mediterrán politika alapvető megújításának szükségességéhez, a politikai és közös fejlesztési dimenzió megerősítéséhez és emlékeztet arra, hogy a „Barcelonai folyamat: unió a földközi-tengeri térségért” semmi esetre sem gyengíti e politika átfogó hatályát;

19. véleménye szerint az Unió a földközi-tengeri térségért megerősíti az Euromed keretében létező együttműködési formákat, hogy valamennyi partnerországnak felkínálja a részvétel lehetőségét a regionális programokban és az Unió megfelelő politikáiban a közösen megállapított prioritások és célok alapján; emlékeztet arra, hogy fontos a közösségi programok kiterjesztése a partnerországokra is, különösen az oktatás, a kutatás és a szakképzés (diákcseré stb.) területén;

20. úgy véli, hogy a békével, a biztonsággal, az emberi jogokkal és a demokráciával, valamint a kulturális együttműködéssel kapcsolatos problémákkal euro–mediterrán szempontból kell szembenézni; megerősíti, hogy az Unió a földközi-tengeri térségért célja a területi, infrastrukturális és környezeti problémákkal való szembenézés stratégiai tervek és egyedi projektek révén; szeretné, ha ez a konkrét dimenzió hozzájárulna az euro–mediterrán partnerség felújításához;

2009. február 19., csütörtök

21. emlékeztet a 2008. július 13-án a földközi-tengeri térségért rendezett párizsi csúcstalálkozón javasolt első kezdeményezésekre: a Földközi-tenger megtisztítása, tengeri útvonalak és szárazföldi autósztrádák, polgári védelem, mediterrán napenergiaterv, felsőoktatás és kutatás, kezdeményezés a földközi-tengeri térség vállalkozásainak fejlesztéséért;
22. emlékeztet rá, hogy a barcelonai folyamat nagyra törő céljainak eléréséhez gyorsan ki kell terjeszteni az együttműködést a vízkészletek kezelésére, a mezőgazdaságra, az élelmiszerellátás biztonságára, az energiára, a szakképzésre, a kultúrára, az egészségügyre, az idegenforgalomra stb.;
23. határozottan támogatja a Barcelonai folyamat: unió a földközi-tengeri térségért környezetvédelmi dimenzióját és az ehhez kapcsolódó kezdeményezéseket és projekteket, például a Földközi-tenger megtisztításának új mediterrán kezdeményezését és a földközi-tengeri térségbeli napenergia-projektet;
24. úgy véli, hogy valamennyi földközi-tengeri ország bevonása az Unió a földközi-tengeri térségért kezdeményezésbe felkínálja a régióbeli problémák globálisabb kezelésének lehetőségét, valamint hogy hatékonyabban alakítsák és hangolják össze a kezdeményezést a már folyamatban levő egyéb programokkal, például az Egyesült Nemzetek környezetvédelmi programjának (UNEP) mediterrán cselekvési tervével;
25. üdvözli a 2008. március 27–28-i negyedik plenáris ülés elnökségének zárónyilatkozatában szereplő javaslatot, hogy az APEM támogatásával hozzanak létre egy euro–mediterrán energiaközösséget; elismeri, hogy meg kell erősíteni a partnerországok közötti együttműködést az energia területén, és hogy ki kell alakítani egy regionális energiapiacot, melynek célja nagyszabású megújulóenergia- és energetikai infrastruktúra-projektek végrehajtása a Földközi-tenger térségében;
26. reméli, hogy az euro–mediterrán kapcsolatok megerősítése serkenti a béke és jólét térségének megteremtését; hangsúlyozza, hogy a mediterrán régió békéje és politikai stabilitása jóval a határain túlnyúló, döntő fontosságú elem a kollektív és egyéni biztonság szempontjából; kiemeli, hogy csak a régióbeli konfliktusok tárgyalásos és átfogó rendezése révén érhető el ez a cél; úgy véli, hogy az Európai Uniónak valamennyi jelenlévő fél bizalmát elnyerve magára kell vállalnia a faltörő kos szerepét e konfliktusok megoldásában; véleménye szerint fenn kell tartani az együttműködés hivatalos keretét a nemzetközi terrorizmus, a kábítószer-kereskedelem, a szervezett bűnözés és az emberkereskedelem elleni küzdelem terén; üdvözli a marseille-i nyilatkozat érintett felekre vonatkozó azon felhívását, hogy törekedjenek a Közel-Kelet fokozatos demilitarizálásra és leszerelésre, hogy létrejöhessen egy nukleáris és tömegpusztító fegyverektől mentes övezet;
27. úgy véli, hogy a Földközi-tenger környéki feszültségek lecsillapításához javítani kell a népek társadalmi és kulturái közötti megértést, és hogy ennek kapcsán támogatni kell az olyan kezdeményezéseket, mint a Civilizációk Szövetsége, amely a régió stabilizálásához hozzájáruló párbeszéd előnyben részesített tere; kéri, hogy a Tanács és a Bizottság mielőbb mutassák be az ilyen párbeszéd kialakítására irányuló stratégiáikat; ösztönzi az APEM és az Anna Lindh Alapítvány közötti kapcsolatok megerősítését, többek között az Anna Lindh Alapítvány fő hálózatait és az APEM kulturális bizottsága közötti találkozók szervezése révén;
28. hangsúlyozza, hogy az euro–mediterrán politika egyik fő célja a jogállamiság, a demokrácia, az emberi jogok tiszteletben tartásának és a politikai pluralizmus előmozdítása, és megállapítja, hogy továbbra is komoly jogsértésekre kerül sor; megerősíti az emberi jogok és a jogállamiság előmozdításának fontosságát; kéri az eddig kapott eredmények és a partnerség keretében felhasznált eszközök megfelelőségének értékelését; nyomatékosan felszólítja a Bizottságot, hogy állapítsa meg az eszközökre való jogosultság pontos kritériumait, más szervezetekkel, például az Európa Tanáccsal összehasonlítva is, és hogy vezessen be hatékony ellenőrzési rendszert végrehajtásuk ellenőrzésére; e tekintetben felkéri a kezdeményezés által érintett valamennyi felet, hogy támogassák és mélyítsék el mindenki, különösen a vallási kisebbségek vallásszabadságának tiszteletben tartását; javasolja egy közös politikai-intézményi keret kidolgozását, amely lehetővé teszi a kölcsönösség dimenziójának érvényre jutását a problémák meghatározása és a közös megoldáskeresés szintjén is;

2009. február 19., csütörtök

29. felkéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy az emberi jogok és a demokrácia előmozdítását világosan szerepeltessék az új kezdeményezés céljai között, erősítsék a már létező mechanizmusok – például az emberi jogi záradék beillesztése a társulási megállapodásokba – végrehajtását, hozzanak létre egy emberi jogi albizottságot, valamint egy mechanizmust e záradéknak az új generációs megállapodásokban és az európai szomszédságpolitika bilaterális cselekvési terveiben való alkalmazására vonatkozóan; hangsúlyozza, hogy az európai szomszédságpolitika emberi jogok előmozdítására irányuló eszközeit a lehető legjobban kell kihasználni, nagyobb politikai koherenciát biztosítva az európai intézmények között;

30. felkéri a partnerség valamennyi részt vevő országát, a Bizottságot és az Unió a földközi-tengeri térségért eljövendő intézményeit, hogy lendítsék fel a közös migrációs politikák irányítását, hogy érvényre juttassák az emberi erőforrásokat és megerősítsék a térség népei közötti cserét, lemondván minden, kizárólag biztonsági megfontolásról; úgy véli, hogy a bevándorlással kapcsolatos kérdéseknek a legális mobilitás lehetőségére, az illegális beáramlás elleni küzdelemre, a bevándorló népesség jobb beilleszkedésére és a menedéjog gyakorlására kell koncentrálniuk; kiemeli, hogy nagy jelentőséget tulajdonít az Európai Unió tagállamai és a Földközi-tenger déli partjának államai közötti szoros együttműködésnek és a kölcsönös felelősség szellemének; örömeinek ad hangot az Euromed 2007. novemberi, a migrációról szóló miniszteri szintű konferenciájának megrendezése kapcsán, és úgy véli, hogy az Unió a földközi-tengeri térségért kezdeményezésnek különös figyelmet kellene szentelnie a bevándorlási hullámok rendezett irányításának;

31. tudomásul veszi az állam- és kormányfők a földközi-tengeri térséggel foglalkozó 2008. július 13-i párizsi csúcstalálkozón elfogadott közös nyilatkozatát, amely szerint a Barcelonai folyamat: unió a földközi-tengeri térségért kezdeményezés határozottan kiáll az emberi erőforrások és a foglalkoztatás millenniumi fejlesztési céloknak megfelelő fejlesztése mellett, ideértve a szegénység elleni küzdelmet, és reméli, hogy új kezdeményezésekre, programokra és pénzügyi rendelkezésekre kerül sor e célból;

32. úgy véli, hogy az Unió a földközi-tengeri térségért gazdasági és kereskedelmi kezdeményezéseinek, amelyek egy kölcsönösen előnyös euro–mediterrán szabadkereskedelmi övezet létrehozására irányulnak, elő kell mozdítaniuk a régió gazdasági növekedését, a régió világgazdaságba való jobb beilleszkedését, a Földközi-tenger északi és déli területei közötti fejlettségbeli különbségek csökkentését, egyben erősítve a társadalmi kohéziót;

33. hangsúlyozza, hogy rendszeresen értékelni kell és figyelembe kell venni a liberalizációs folyamat társadalmi hatását, nevezetesen az élelmiszer-biztonság vonatkozásában; kiemeli azt is, hogy ez a hatás ágazatonként és országonként jelentős eltérést mutathat;

34. hangsúlyozza az informális ágazat és az árnyékgazdaság fontosságát a földközi-tengeri térség déli és keleti országaiban; úgy véli, hogy a régió fejlődése érdekében támogatni kell e tevékenységek fokozatos integrálását a formális gazdaságba;

35. megjegyzi, hogy a 2004-es és 2007-es bővítés óta az Unió új tagállamai és mediterrán partnerei közötti kereskedelmi kapcsolatok állandó fejlődést mutatnak; kéri, hogy a partnerség keretében vegyék figyelembe és támogassák ezt a tendenciát;

36. hangsúlyozza, hogy a fiatalokat ösztönözni kell kisvállalkozások létrehozására, többek között a hitelekhez és mikrohitelhez való hozzáférés megkönnyítése révén; úgy véli, hogy az euro-mediterrán beruházási és partnerségi mechanizmus komolyabb támogatást érdemel;

37. tudomásul veszi, hogy az egyrésről az Európai Unió és tagállamai, másrésről a földközi-tengeri államok között létrejött megállapodások különböző együttműködési intézkedéseket terveznek a bevándorlás és a politikai menedéjog területén, ideértve a bevándorlók számára kialakított központok finanszírozását, és kéri, hogy Unió és tagállamai mielőbb ellenőrizzék, hogy ezekben a központokban teljes mértékben tiszteletben tartják-e az emberi jogokat és az alapvető szabadságokat;

38. alapvető fontosságúnak tekinti konkrét és megvalósítható célok kitűzését szociális területen; emlékeztet ebben az összefüggésben arra, hogy egy szabadkereskedelmi övezet célját nem csak a gazdasági növekedés szempontjából kell értékelni, hanem mindenekelőtt munkahely teremtési szempontból; emlékeztet arra, hogy a földközi-tengeri térség országaiban a legsürgetőbb probléma a fiatalok és nők munkanélkülisége;

2009. február 19., csütörtök

39. felkéri a déli partnerországokat, hogy alakítsanak ki olyan déli országok közötti cseréket, mint az Egyiptom, Jordánia, Marokkó és Tunézia által aláírt agadiri gazdasági megállapodás, és hangsúlyozza, hogy az Európai Unió intézményeinek kedvezően kell válaszolniuk a déli országok közötti gazdasági integráció elősegítésére irányuló technikai segítségnyújtási kérésekre;

40. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, továbbá az Unió a földközi-tengeri térségért partnerországai kormányának és parlamentjének.

Az európai szomszédságpolitikai eszköz felülvizsgálata

P6_TA(2009)0078

Az Európai Parlament 2009. február 19-i állásfoglalása az európai szomszédságpolitikai eszköz felülvizsgálatáról (2008/2236(INI))

(2010/C 76 E/16)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszköz (ENPI) létrehozására vonatkozó általános rendelkezések meghatározásáról szóló, 2006. október 24-i 1638/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Szomszédsági Politika (ESZP) 2004 óta tartó fejlődésére és különösen a Bizottságnak az ESZP végrehajtásáról szóló helyzetjelentésére,
- tekintettel az Örményországgal, Azerbajdzsánnal, Egyiptommal, Grúziával, Izraellel, Jordániával, Libanonnal, Moldáviával, Marokkóval, a palesztin hatósággal, Tunéziával és Ukrajnával közösen elfogadott cselekvési tervekre
- tekintettel az egyrészt az Európai Közösségek és tagállamai, másrészt az Orosz Föderáció közötti partnerséget létrehozó partnerségi és együttműködési megállapodásra, amely 1997. december 1-én lépett hatályba és a megújított partnerségi és együttműködési megállapodásról szóló tárgyalások 2008. decemberi újrakezdésére,
- tekintettel az Általános Ügyek és Külügyek Tanácsa által 2008. szeptemberben és októberben elfogadott határozatokra, amelyek célja a fehérorosz hatóságokkal folytatott párbeszéd helyreállítása és a vezető személyiségek utazási korlátozásának hat hónapra történő felfüggesztése, miután a politikai foglyok bocsátottak szabadon és a parlamenti választások menetében végrehajtott apró javulások érzékelhetők,
- tekintettel a külügyminiszterek Barcelonában, 1995. november 27–28-án tartott euro-mediterrán konferenciáján elfogadott Barcelonai Nyilatkozatra, amely euro-mediterrán partnerséget hozott létre,
- tekintettel a Bizottság által az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett, „Barcelonai folyamat: Mediterrán Unió” 2008. május 20-i közleményre (COM(2008)0319),
- tekintettel a Barcelonai folyamat: Mediterrán Unió 2008. március 13–14-i brüsszeli Európai Tanács által történő jóváhagyására,
- tekintettel a Párizsban 2008. július 13-án tartott, a Földközi-tenger térségéről szóló párizsi csúcstalálkozó nyilatkozatára,
- tekintettel a Marseille-ben 2008. november 3–4-én tartott, „Barcelonai folyamat: Mediterrán Unió” tárgyú miniszteri konferencián a kormányzásról, a projektekről és a regionális politikai párbeszédéről elfogadott nyilatkozatra,

⁽¹⁾ HL L 310., 2006.11.9., 1. o.